

กค. ๗๙
ร. พ.ก. ๖3
16.20

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส34373 ก29 ✓
รับที่ : 55247/63 ร 5 กว ๘
วันที่ : 08 พ.ค. 63 เวลา : 16:10

ที่ ทส ๑๔๐๐/๖๐๙๖

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การส่งคืนพื้นที่สวนป่าคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ ๓๖๖ ไร่ ๗๘ ตารางวา ให้กรมป่าไม้เพื่อนำพื้นที่เข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาบันทึกข้อตกลง เรื่อง การใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ระหว่าง กรมป่าไม้ กับ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘
 ๓. สำเนาบันทึกการจัดทำแผนที่สวนป่าคอนสารที่จะส่งมอบให้กับกรมป่าไม้
 ๔. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองตรวจราชการ ส่วนที่ ๓ ที่ ทส ๐๒๐๖.๒/ว๒๙ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การส่งคืนพื้นที่สวนป่าคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ ๓๖๖ ไร่ ๗๘ ตารางวา ให้กรมป่าไม้เพื่อนำพื้นที่เข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ กรมป่าไม้ได้คัดเลือกพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปลูกทดแทนเงื่อนไขสัมปทานของบริษัท ชัยภูมิทำไม้ จำกัด ทำไม้โดยคัดเลือกบริเวณพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนาม ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ปลูกป่าจำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ เริ่มปลูก ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และได้จัดตั้งหมู่บ้านป่าไม้และรวบรวมราษฎรที่ไร้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เข้าเป็นสมาชิกหมู่บ้านป่าไม้ จัดพื้นที่อาศัยครอบครัวละ ๑ ไร่ จัดระบบสาธารณูปโภค สร้างวัดและโรงเรียน ให้หมู่บ้านป่าไม้ ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าโดยจ้างแรงงานสมาชิกหมู่บ้านป่าไม้ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงหยุดปลูกขยายได้พื้นที่รวม ๔,๔๐๑ ไร่ พื้นที่ส่วนที่เหลือจำนวน ๑๕,๕๙๙ ไร่ มีราษฎรอ้างสิทธิ์ครอบครองทำประโยชน์มาก่อน โดยมีชนิดไม้เริ่มแรกเป็นไม้หนานหรื ไม้เลื้อย ไม้ยูคาลิปตัส และไม้สัก

๑.๒ คณะรัฐมนตรี...

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ลงทุนปลูกสร้างเอง สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทาน และไม่ได้อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ รวมถึงสวนป่าที่ใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ปลูกนอกเขตป่าอนุรักษ์ และเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๘ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้รับมอบพื้นที่สวนป่าคอนสารมาดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากกรมป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย (คปท.) รวมตัวเรียกร้องขอที่ดินทำกิน โดยอ้างว่า สวนป่าและป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนามทับที่ดินทำกินของตน มีการตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาในหลายระดับ ทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ

๑.๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดชัยภูมิ ในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) ได้มีการประชุม โดยมีมติให้พิสูจน์สิทธิ์โดยหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่จะออกคำสั่งทางปกครองตามผลที่ได้จากการพิสูจน์สิทธิ์ หากราษฎรไม่พอใจสามารถฟ้องศาลปกครองได้ แต่ปรากฏว่าไม่มีราษฎรที่ร้องเรียนเข้าร่วมกระบวนการพิสูจน์สิทธิ์แม้แต่รายเดียว

๑.๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กลุ่มราษฎรซึ่งอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนจากสวนป่าคอนสารทับที่ทำกิน ได้ร่วมกันบุกรุกเข้าไปครอบครองที่ดินสวนป่าคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แปลงปลูกปี ๒๕๒๒ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนาม เนื้อที่ ๘๔ ไร่ คณะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เจรจาให้ราษฎรกลุ่มดังกล่าวออกจากพื้นที่ เนื่องจากเป็นการกระทำผิดกฎหมาย แต่ราษฎรกลุ่มนี้ไม่ยินยอม กลับปลูกสร้างบ้านเรือน ที่พักอาศัยในลักษณะถาวรและกึ่งถาวร นอกจากนี้ยังได้ปลูกพืชผลการเกษตร เข้าไปในระหว่างร่องแถวต้นไม้ยูคาลิปตัส ที่สวนป่าคอนสารปลูกไว้ และตั้งชื่อบริเวณที่เข้าไปบุกรุกว่า “ชุมชนบ่อแก้ว”

๑.๖ กลุ่มเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย (คปท.) ได้ยื่นข้อเรียกร้องให้ยกเลิกสวนป่าคอนสารโดยเด็ดขาด และดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินแก่ราษฎรผู้เดือดร้อนโดยดำเนินการตามแนวทาง “โฉนดชุมชน” โดยเรียกร้องพื้นที่ดำเนินการโฉนดชุมชนในพื้นที่สวนป่าคอนสาร จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ สำหรับพื้นที่ป่าสมบูรณ์ไม่ได้มีการถือครองทำประโยชน์มาก่อน ให้สิทธิ์ชุมชนและท้องถิ่นจัดการทรัพยากรป่าไม้ในรูปแบบ “ป่าชุมชน” โดยอ้างว่าตำบลทุ่งพระได้ประชาคมตำบลทุกหมู่บ้าน มีมติให้ยกเลิกสวนป่าคอนสาร และดำเนินการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรผู้เดือดร้อน

๑.๗ ราษฎรตำบลทุ่งพระ จำนวน ๘๑ คน ได้มีบันทึกขอแย้งสิทธิ์ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ คัดค้านผลการประชุมประชาคมตำบลทุ่งพระที่อ้างว่ามีมติให้ยกเลิกสวนป่าคอนสารเนื่องจากราษฎรกลุ่มดังกล่าว ไม่เคยทราบว่ามีการประชุมประชาคมให้ยกเลิกสวนป่าคอนสาร และไม่เคยลงลายมือชื่อในกรณีดังกล่าว การปรากฏลายมือชื่อของราษฎรกลุ่มดังกล่าวเป็นการสร้างเอกสารเท็จ

๑.๘ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ดำเนินการตามกฎหมายและอำนาจหน้าที่โดยดำเนินการฟ้องขับไล่ต่อศาลจังหวัดภูเขียว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ และศาลจังหวัดภูเขียว ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓ “ให้จำเลยและบริวารออกจากสวนป่าคอนสารให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ ที่จำเลยและบริวารได้นำไปปลูกไว้ในพื้นที่พิพาท ปรับสภาพพื้นที่สวนป่าให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ห้ามจำเลยและบริวารเข้าเกี่ยวข้องในพื้นที่สวนป่าคอนสารทั้งหมดอีกต่อไปและร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าเสียหายความ ๑๐,๐๐๐ บาท” ศาลอุทธรณ์ ได้พิพากษา เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ยืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา ที่ ๙๙๖๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ศาลจังหวัดภูเขียว ได้นัดฟังคำสั่งและคำพิพากษาศาลฎีกา เมื่อวันที่

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ มีคำสั่งว่า “ให้คู่ความปฏิบัติตามคำพิพากษภายใน ๓๐ วัน มิฉะนั้น อาจถูกยึดทรัพย์ ถูกจับ จำคุก หรือบังคับคดีตามกฎหมาย” ศาลฎีกาพิพากษา ถือเป็นที่สุด ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตาม จะดำเนินการ จัดที่ดินทำกินในบริเวณที่ศาลพิพากษาแล้วมิได้ เนื่องจากจะเป็นการขัดอำนาจศาล

๑.๙ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ตัวแทนราษฎรชุมชนบ่อแก้ว เดินทางมายื่นหนังสือถึง นายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้ชะลอการบังคับคดีและแก้ไขปัญหาคอนสารทับที่ทำกินราษฎร

๑.๑๐ จังหวัดชัยภูมิได้มีหนังสือรายงานข้อเรียกร้องของราษฎรให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้ว โดยมีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว เห็นควรดำเนินการให้เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยเจ้าพนักงานบังคับคดี จังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียวมีกำหนดแจ้งหมาย บังคับคดี ในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยดำเนินการด้วยความละมุนละม่อมเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ต่อมาเจ้าพนักงานบังคับคดี จังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียว ได้ไปปิดประกาศขับไล่ และประกาศรื้อถอน ให้จำเลย ปฏิบัติตามคำพิพากษา ภายในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

๑.๑๑ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) ได้ประชุมหารือร่วมกันในกรณีสวนป่าคอนสาร สรุปได้ดังนี้

(๑) ให้กลุ่มราษฎรออกจากพื้นที่พิพาท และปฏิบัติตามคำพิพากษาก่อน เนื่องจาก คำพิพากษาศาลถึงที่สุดแล้ว

(๒) หากราษฎรประสงค์จะเข้าทำกินในระหว่างแถวของต้นไม้ในสวนป่าคอนสาร องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะใช้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการปลูกสร้างสวนป่าของโครงการปลูกสร้างสวนป่า เพื่อพัฒนาชนบทโดยสมาชิกหมู่บ้านป่าไม้และราษฎรทั่วไปขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ยื่นสมัครที่สำนักงานสวนป่าคอนสารเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบต่อไป

(๓) หากราษฎรมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดหาที่ดินภายนอกสวนป่าเพื่อจัดที่ดินให้ราษฎรต่อไป เนื่องจาก ที่ดินสวนป่าคอนสารไม่เข้าหลักเกณฑ์ (มีภาระผูกพันตามกฎหมาย)

(๔) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้แจ้งว่า จะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางออกร่วมกันต่อไป

๑.๑๒ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะฝ่าย เลขานุการคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคอนสารของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) (ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานของ ขปส. เสนอคณะรัฐมนตรี โดยในกรณีของสวน ป่าคอนสาร (ชุมชนบ่อแก้ว) มีมติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการตามคำพิพากษาศาลฎีกา อันถึงที่สุดแล้ว โดยให้เจรจากับชาวบ้าน ให้ออกจากพื้นที่สำหรับชาวบ้านที่มีความพร้อมในการอพยพ (มีที่อยู่ อาศัย/ที่ทำกิน) ให้ออกก่อน ส่วนชาวบ้านที่ยังไม่มีพื้นที่รองรับให้ดำเนินการตามแนวทาง คทช. แล้วค่อยอพยพ ออกไปยังพื้นที่ที่เตรียมไว้

๑.๑๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ขอขยายระยะเวลาบังคับคดี ครั้งที่ ๑ เป็นการชั่วคราวออกไปอีก ๓๐ วัน ตามนโยบายรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการด้วยความละมุนละม่อมเพื่อคลี่คลาย สถานการณ์และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน

๑.๑๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๒ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ลงพื้นที่ไปพบปะกับแกนนำและราษฎรท้องถิ่น ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ได้ผลสรุป...

ได้ผลสรุปร่วมกันในเบื้องต้นว่า จะดำเนินการช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบตามแนวทางการจัดการที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ทั้งในเรื่องพื้นที่รองรับและคัดกรองคุณสมบัติผู้ได้รับผลกระทบ โดยในส่วนพื้นที่นั้นให้กลุ่มราษฎรร่วมกับกรมป่าไม้ และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สำรวจจัดทำแผนที่เบื้องต้นเพื่อพิจารณาความเหมาะสมต่อไป สำหรับการคัดกรองคุณสมบัติผู้ได้รับผลกระทบ ให้กลุ่มราษฎรทุกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ ส่งรายชื่อให้จังหวัดชัยภูมิดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปตามหลักนิติรัฐและนิติธรรมเมื่อศาลฎีกาได้พิพากษาแล้ว กลุ่มราษฎรต้องปฏิบัติตามคำพิพากษา โดยต้องเคลื่อนย้ายออกจากบริเวณพื้นที่พิพาท ๘๔ ไร่ เสียก่อน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จึงจะสามารถส่งมอบพื้นที่ให้กรมป่าไม้ไปดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น และดำเนินการร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือต่อไปได้

๑.๑๕ เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ ตัวแทนราษฎรกลุ่ม ขปส. กรมป่าไม้ และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ร่วมกันดำเนินการสำรวจพื้นที่สวนป่าคอนสาร เพื่อกำหนดและคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เป็นผู้จับค่าพิกัดดาวเทียม (GPS) ระบบ WGS 1984 Zone 47 Q

๑.๑๖ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ไปขอขยายระยะเวลาบังคับคดีครั้งที่ ๒ เป็นการชั่วคราวออกไปอีก ๖๐ วัน จนถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๑.๑๗ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒ ตัวแทนกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ได้ยื่นหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิที่ศูนย์ดำรงธรรม เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ครบถ้วนและเป็นธรรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) คณะกรรมการตำบลทุ่งพระได้เคยจัดประชุมประชาคม แต่กลุ่มผู้เรียกร้องไม่ประสานความร่วมมืออย่างแท้จริง

(๒) ให้รายชื่อผู้เรียกร้องที่คัดกรองแล้วเข้าสู่กระบวนการประชาคมหมู่บ้านและสภาตำบลเพื่อรับรองก่อนมีการยื่นรายชื่อรับรองการจัดการที่ดินต่อไป

๑.๑๘ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ตัวแทนราษฎรกลุ่ม ขปส. ได้ยื่นรายชื่อต่อจังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๑๓๑ ราย เพื่อกัดกรองคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๑.๑๙ จังหวัดชัยภูมิ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามคำสั่งจังหวัดชัยภูมิ ที่ ๔๓๖๐/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดชัยภูมิ (คทช.จ.ชย.) กรณีสืบค้นบ่อแก้ว ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

๑.๒๐ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ไปขอขยายระยะเวลาบังคับคดีครั้งที่ ๓ เป็นการชั่วคราวออกไปอีก ๖๐ วัน จนถึงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๒๑ คณะกรรมการตำบลทุ่งพระ ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ในตำบลทุ่งพระ ได้ประชุมหารือกันแล้วเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขอคัดค้านการสำรวจที่ดินแจ้งว่า เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ราษฎรที่เดือดร้อนไม่มีที่ดินทำกินรวม ๑๔๒ ราย ได้ร้องเรียนขอที่ดินทำกินในบริเวณพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นสวนป่าที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติให้แบ่งพื้นที่สวนป่าคอนสาร จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ส่งมอบให้กรมป่าไม้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายในป่าสงวนแห่งชาติ (สทก.) ให้แก่ราษฎรที่เดือดร้อนต่อไป ซึ่งต่อมาราษฎรทั้ง ๑๔๒ ราย มีความประสงค์ที่จะขอมอบพื้นที่ในสิทธิ์ที่จะได้รับการจัดสรรมอบคืนให้กับสวนป่าคอนสาร เพื่อให้คงสภาพเป็นสวนป่าต่อไป แต่ทั้งนี้ขอให้ทางสวนป่าคอนสารได้จัดสร้างศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ

ในพื้นที่สวนป่าคอนสาร จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๐ ไร่ ให้แก่ราษฎรและเป็นการช่วยเหลือราษฎรรายอื่นๆ ที่ขาดแคลน สำหรับพื้นที่ส่วนที่เหลือทั้งหมดให้คงสภาพเป็นสวนป่าคอนสารต่อไป ทั้งนี้ราษฎรจะไม่ขอเรียกร้องในสิทธิที่ดินทำกินหรือสิ่งอื่นใดจากสวนป่าคอนสารหรือที่ดินของรัฐอื่นๆอีก ดังนั้นหากมีการจัดสรรพื้นที่ดังกล่าวเป็นของส่วนบุคคล มิใช่เพื่อประโยชน์สาธารณะ ดังที่ได้วางแผนการดำเนินการมา อาจสร้างความขัดแย้งกับประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลทุ่งพระเป็นอย่างยิ่ง จึงได้ลงความเห็นร่วมกัน ดังนี้

(๑) ไม่ควรยกที่ดินให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ราษฎรในพื้นที่ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

(๒) บุคคลที่ศาลพิพากษาให้ออกจากพื้นที่สวนป่าคอนสาร (ทั้งจำเลยและบริวาร) ที่มีรายชื่อในการพิจารณาจัดที่ดินทำกินตามแนวทางการจัดการที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ไม่ควรนำมาพิจารณาจัดที่ดินทำกินตามแนวทางการจัดการที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล เนื่องจากมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ออกจากพื้นที่สวนป่าคอนสารแล้ว และไม่ให้อยู่เกี่ยวกับพื้นที่สวนป่าคอนสารทั้งหมดอีกต่อไป ซึ่งหากนำมาพิจารณาอาจเป็นการละเมิดอำนาจศาล

(๓) ควรพิจารณารายชื่อราษฎรผู้สมควรได้รับสิทธิจากการคัดกรองของฝ่ายปกครอง และคณะกรรมการตำบลทุ่งพระ ก่อนเป็นอันดับแรกฝ่ายปกครอง และคณะกรรมการตำบล จึงขอให้คณะกรรมการคทช. ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดพื้นที่อื่นที่มีใช้พื้นที่สวนป่าคอนสาร เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งของราษฎรในตำบลทุ่งพระ และการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุขต่อไป

๑.๒๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้พร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำการสำรวจตรวจสอบพื้นที่สวนป่าคอนสาร ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และได้ร่วมกันจัดทำแผนที่สวนป่าคอนสารที่จะส่งมอบให้กับกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น พื้นที่ ๓๖๖ - ๐ - ๗๘ ไร่ ดังนี้

(๑) แปลงที่ ๑ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๔ พื้นที่ ๕๑ - ๓ - ๑๐ ไร่

(๒) แปลงที่ ๒ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๒ พื้นที่ ๘๖ - ๒ - ๐๔ ไร่

(๓) แปลงที่ ๓ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๒ พื้นที่ ๒๓ - ๒ - ๘๒ ไร่ และแปลงปี ๒๕๒๓ พื้นที่ ๘๙ - ๒ - ๙๓ ไร่

(๔) แปลงที่ ๔ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๓ พื้นที่ ๔๓ - ๐ - ๗๐ ไร่

(๕) แปลงที่ ๕ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๓ พื้นที่ ๑๓ - ๓ - ๔๙ ไร่

(๖) แปลงที่ ๖ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๒ พื้นที่ ๓๖ - ๑ - ๖๒ ไร่

(๗) แปลงที่ ๗ ประกอบด้วยแปลงปี ๒๕๒๒ พื้นที่ ๒๑ - ๐ - ๐๘ ไร่

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๒๓ การประชุมคณะกรรมการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ส่งมอบพื้นที่สวนป่าคอนสาร จำนวน ๓๖๖ - ๐ - ๗๘ ไร่ ให้กับกรมป่าไม้ เพื่อนำพื้นที่ดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ตามขั้นตอนต่างๆ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๒๔ การประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อติดตามเร่งรัดผลการดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีเร่งด่วน ๑๖ กรณี กรณีการปลูกสร้างสวนป่าคอนสารทับที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ให้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน ที่ประชุมมีความเห็นให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เร่งรัดการส่งคืนพื้นที่ ๓๖๖ ไร่ ๗๘ ตารางวา เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยเร็ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๒๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ไปขอขยายระยะเวลาบังคับคดีครั้งที่ ๔ เป็นการชั่วคราวออกไปอีก ๖๐ วัน จนถึงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ลงทุนปลูกสร้างเอง สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทาน และไม่ได้อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ รวมถึงสวนป่าที่ใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ปลูกนอกเขตป่าอนุรักษ์ ดังนั้น การส่งคืนพื้นที่ดังกล่าวให้กรมป่าไม้ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของทบวงการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เร่งรัดการส่งคืนพื้นที่ ๓๖๖ ไร่ ๗๘ ตารางวา เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยเร็ว จึงเข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สามารถส่งคืนพื้นที่สวนป่าคอนสารให้กรมป่าไม้ เพื่อนำพื้นที่เข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล เป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรตามมติที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของทบวงการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔. สารสำคัญข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐ มีอำนาจและหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินโดยทั่วไป (๔) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ หรือรูปแบบในลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบายของ คทช. โดยให้ความสำคัญในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ โดยจำแนกที่ดินเป็น ๒ ลักษณะ คือ

(๑) ที่ดินของรัฐที่มีราษฎรครอบครอง

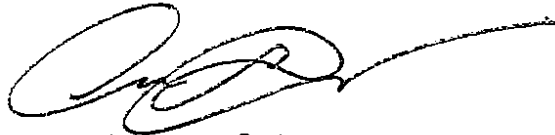
(๒) พื้นที่ว่างเปล่าไม่มีผู้ครอบครอง และมีศักยภาพในการจัดที่ดิน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการสงวนพื้นที่สวนป่าคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พื้นที่ ๓๖๖ ไร่ ๗๘ ตารางวา ให้กรมป่าไม้เพื่อนำพื้นที่เข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๓๒๔๓-๗ ต่อ ๒๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๗๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ smilefio@gmail.com